

Gemeenteraad van Wageningen
Postbus 1
6700 AA WAGENINGEN

Wageningen 23 september 2015
ons kenmerk FC/15.0104688
ons nr. ink. brief FC/
onderwerp septembercirculaire
2015
bijlagen 1
behandeld door R. de Bruijn
telefoon 0317-492 2843
verzenddatum 30 september 2015

Geachte heer, mevrouw,

Recent is de septembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd, de circulaire die onder meer gaat over de algemene uitkering. In deze brief stellen we u op de hoogte van de uitkomsten.

We geven eerst een beeld van de ontwikkelingen in de algemene uitkering en vervolgens geven we aan wat de effecten zijn op de begrotingsuitkomst die is opgenomen in de Programmabegroting 2016-2019.

Ontwikkeling algemene uitkering

Ten opzichte van de meicirculaire 2015 ontwikkelt de algemene uitkering zich als volgt in de september-circulaire: [zie volgende pagina]

ONTWIKKELING GEMEENTEFONDS IN SEPTEMBER CIRCULAIRE 2015 T.O.V. DE MEICIRCULAIRE							
(bedragen in 1.000 euro)							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Algemene uitkering							
WMO bestaand				2	68	68	68
Taaleis Participatiewet				4	8	8	8
Wetsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw			7	12	15	18	21
Digitale agenda				-24			
Beeldende kunst en vormgeving					-28	-28	-28
BRZO				-22	-19	-19	-19
Plafond BTW-compensatiefonds			48	268	140	165	236
Accresontwikkeling			120	146	164	400	378
Aanpassingen in verdeling AU	3	6	82	1	513	603	668
Totaal algemene uitkering	3	6	256	386	862	1.215	1.333
Uitkering Sociaal Domein(3D's)							
decentralisatie WMO nieuw			14	-41			
decentralisatie jeugdzorg			-31				
decentralisatie Participatiewet				7	8	9	4
Totaal Sociaal domein			-17	-34	8	9	4
Groei (+)/ afname (-) gemeentefonds	3	6	239	352	870	1.224	1.337

Voor de specifieke toelichting op de verschillende posten wordt korthedshalve verwezen naar de bijlage.

BAG in septembercirculaire

In de meicirculaire meldde het rijk dat men ernaar streefde in de septembercirculaire de compensatie voor de BAG (Basisregistraties Adressen en Gebouwen) mee te nemen. Dat is inderdaad gebeurd. Het rijk heeft nu een maatregel genomen die beoogt het effect van de overgang op het gebruik van gegevens uit de BAG verder te verkleinen voor gemeenten met studentenflats en/of zorginstellingen. Dat is gebeurd door aanpassingen in de woonruimte maatstaven, met ingang van 2016 is sprake van een gewijzigde definitie van deze maatstaven. Wel is het zo dat het rijk hierbij ook de bedragen per eenheid van de woonruimte maatstaven in 2016 heeft verlaagd, op zodanige wijze dat per maatstaf voor alle gemeenten samen per saldo hetzelfde bedrag wordt verdeeld als zonder de definitiewijziging. Het rijk voegt dus geen extra middelen aan de algemene uitkering toe maar verdeelt de middelen anders. Tegenover gemeenten die erop vooruit gaan, waaronder de studentensteden, staan dus ook gemeenten die erop achteruit gaan.

Effect ontwikkeling algemene uitkering op de begroting

Het effect van de algemene uitkering op de begrotingsuitkomst zoals gepresenteerd in de Programmabegroting 2016, hangt af van de keuzes die gemaakt worden over oormerking van deelbedragen voor specifieke taken. Uitgaande van bepaalde oormerkingen is het beeld als volgt:

EFFECT SEPTEMBER CIRCULAIRE 2015 OP BEGROTINGSUITKOMST BIJ DE GEMAAKTE KEUZES							
(bedragen in 1.000 euro)							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Groei (+)/ afname (-) gemeentefonds	3	6	239	352	870	1.224	1.337
<i>Bij: budgetverlaging taken</i>							
BRZO				22	19	19	19
<i>Af: budgetverhoging Sociaal domein</i>							
WMO bestaand				-2	-68	-68	-68
Diverse kleinere mutaties			-7	-16	-23	-26	-30
decentralisatie WMO nieuw			-14				
decentralisatie Participatiewet				-7	-8	-9	-4
<i>Bij: budgetverlaging Sociaal domein</i>							
decentralisatie WMO nieuw				41			
decentralisatie jeugdzorg			31				
Netto-effect algemene uitkering	3	6	249	390	789	1.139	1.254
Begrotingssaldi in begroting 2016-2019			0*	112	-1.387	-915	-1.461
Begrotingsuitkomst na septembercircularre	3	6	249	502	-598	224	-207

* In de meicircularre was de uitkomst voor 2015 voor Wageningen meer dan € 1 miljoen euro negatief. Die negatieve uitkomst is opgevangen door de onbestemde reserve. De uitkomst voor 2015 is nog steeds negatief, maar nu in totaal € 2,58 ton minder negatief. Er komt nu dus € 2,58 ton minder ten laste van de onbestemde reserve.

Voor de toelichting op de verschillende oormerkingen wordt korthedshalve verwezen naar de bijlage.

KANTTEKENINGEN

Er moeten bij de uitkomsten wel forse kanttekeningen worden geplaatst. Op de eerste plaats zijn de accressen voor diverse jaren hoog. Veel te hoog naar de mening van sommige deskundigen. De meicirculaire 2016 kan voor begrotingsjaar 2016 daarom wel eens een behoorlijk negatiever beeld gaan geven, als het rijk in zijn voorjaarsnota de rijksbegroting heeft bijgesteld. Het accres voor 2018 is daarnaast niet onderbouwd en daardoor onwaarschijnlijk hoog.

Op de tweede plaats is de tweede fase van het groot onderhoud van het Gemeentefonds nog niet helemaal afgerond. Verwacht wordt dat het rijk daar voorjaar volgend jaar nadere voorstellen voor doet. Dit kan nieuwe herverdeeffecten veroorzaken vanaf 2017.

Kortom, er moet rekening mee gehouden worden dat het beeld dat nu gegeven wordt in de septembercirculaire waarschijnlijk behoorlijk geflatteerd is.

Het gebrek aan stabiliteit en voorspelbaarheid van de ontwikkeling van de algemene uitkering is overigens een belangrijke reden voor een recent initiatief van de gemeente Gouda. Met steun van de VNG en van zoveel mogelijk andere gemeenten, waaronder de G32 en de G4, gaat Gouda bij het rijk onder meer pleiten voor meer stabiliteit en voorspelbaarheid. Ook Wageningen ondersteunt dit initiatief.

Gevolgen septembercirculaire

We zijn als college aangenaam verrast door de uitkomst van de septembercirculaire, we hielden aanvankelijk rekening met een veel negatievere ontwikkeling. Maar tegelijkertijd zijn er ook behoorlijke onzekerheden in de ontwikkeling van het financiële beeld. In een afzonderlijke raadsinformatiebrief zullen we ingaan op de wijze die we als college voorstaan om met deze uitkomsten en de onzekerheden om te gaan.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Wageningen,

de secretaris,

de burgemeester,

M.J.F. Verstappen

G.J.M. van Rumund